

עפ"ת 2025/04/24 - רביע שחתות, נגד מדינת-ישראל, פרקליטות מחוז חיפה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 2025-04-24 שחתות נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 57492/2022
בפני כבוד השופט מאזן דאוד
המערער:
רביע שחתות,

- נגד -
המשיבה:
מדינת-ישראל, פרקליטות מחוז חיפה

ב"כ המערער: עו"ד ח'אלד פייסל

ב"כ המשיבה: עו"ד אופיר כהן

פסק דין

מבוא:

1. בפני ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: "בימ"ש קמא"), שניתן ביום 26.2.24, ע"י כב' השופטת כרמית פאר גינת, בתיק פל"א 14480-01-22.

2. הערעור מופנה כנגד חומרת העונש ובכלל זה צימצום תקופת הפסילה בפועל.

ההליך בבימ"ש קמא:

3. המערער הורשע, על פי הודאתו, בביצוע עבירות של נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה"); נהיגת רכב בהיות הנהג שיכור (אוויר נשוף), לפי סעיפים 39 א ו- 62(3) לפקודה; נהיגה בקלות ראש, לפי סעיף 62(2) לפקודה; ונהיגה ללא ביטוח, לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל - 1970.

עמוד 1

4. בכתב האישום נטען, כי ביום 4.3.21 נפסל המערער בבית המשפט לתעבורה בעכו במסגרת תיק פל"א 10905-08-17 לתקופה של 10 חודשים וביום 2.5.21 הפקיד המערער תצהיר בדבר אובדן רישיון הנהיגה שלו וזאת חלף הפקדת רישיון הנהיגה.

נטען כי ביום 29.1.22, בסמוך לשעה 04:15, נהג המערער ברכב פרטי מסוג "קיה" (להלן: "הרכב") בכביש 79 מכיוון מערב לכיוון מזרח. באותו המועד, הבחין השוטר במערער נוהג ברכב, כשהוא וניידת המשטרה בודדים בכביש, בנתיב ימני מבין שני נתיבים וסוטה מספר פעמים בין הנתיבים. השוטר הורה למערער לעצור בצד הדרך והמערער עצר בסמוך לק"מ 4 ליד צומת אפק. המערער הזדהה באמצעות רישיון נהיגה וזאת חלף העובדה שהצהיר, כאמור, על אובדן רישיון הנהיגה שלו וחלף העובדה שהוא פסול לנהיגה.

בנוסף נטען, כי המערער נהג ברכב כשריח אלכוהול חזק נודף מפיו וכשל בשניים מתוך שלושת מבחני הביצוע שנערכו לו, בכך שבמבחן העמידה התנדנד ובמבחן ההליכה שבוצע לו הוא לא מנה בקול רם את הצעדים. מתוצאת בדיקת הינשוף שנערכה למערער עלה כי המערער נהג ברכב בהיותו שיכור ובדוגמת אוויר נשוף שלו נמצא כי ריכוז האלכוהול בגופו בליטר אחד של אוויר נשוף הינו 661 מ"ג, העולה על הריכוז הקבוע בחוק.

5. המערער כפר תחילה בעובדות כתב האישום, אך בטרם שמיעת הראיות חזר בו המערער מכפירתו, הודה בעובדות כתב האישום והורשע בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

6. כמו כן, בטרם גזירת הדין, הופנה המערער לשירות המבחן, לקבלת תסקיר בעניינו.

7. כעולה מתסקיר שירות המבחן, המערער בן 40, נשוי ואב ל-5 ילדים. עובד בניין ומתגורר בבית בבעלותו בכפר טמרה. שירות המבחן בחן את גורמי הסיכון אל מול גורמי הסיכוי בעניינו של המערער והעריך כי קיימת רמת סיכון בינונית להישנות ביצוע עבירות תעבורה נוספות ודומות בעתיד. לאור האמור, התרשם שירות המבחן כי לא קיימת יעילות בהמשך מעורבות שירות המבחן בעניינו של המערער ועל כן נמנע מהמלצה שיקומית לגביו. בהתאם לכך, המליץ שירות המבחן להטיל על המערער ענישה הרתעתית בדרך של עבודות שירות, במסגרתה יופעל המאסר המותנה, לצד קנס כספי.

8. לבקשת בימ"ש קמא, התקבלה חוות דעת מאת הממונה על עבודות השירות לפיה המערער נמצא מתאים לריצוי עונשו בעבודות שירות והומלץ להציבו במע"ש טמרה.

9. בימ"ש קמא קבע כי מתחם העונש ההולם בעבירות שבהם הורשע המערער, כולל מאסר הנע בין מאסר בפועל בן 3 חודשים, שיכול וירוצה בעבודות שירות, ועד מאסר בפועל בן 24 חודשים; פסילה בפועל שבין 24 חודשים (פסילת המינימום הקבועה בחוק בעבירה של נהיגה בשכרות) ל-120 חודשים, וכן עונשים נלווים נוספים.

10. אשר לפסילת המינימום בת 10 שנים, הקבועה בסעיף 40א(א)(1) לפקודה, קבע בימ"ש קמא כי אכן, הרשעתו של המערער חוסה תחת הוראות הסעיף, שכן המערער הורשע ב-10 השנים שקדמו למועד

ביצוע העבירות בתיק הנדון פעמיים על אחת העבירות החמורות הנדונות ברישא של הסעיף - נהיגה בזמן פסילה משנת 2021 ונהיגה בשכרות משנת 2013. לכך מצטרפת הרשעתו של המערער בנהיגה בזמן פסילה ובנהיגה בשכרות בתיק הנדון. לכן קבע בימ"ש קמא כי אין מקום במקרה הנדון לחרוג מפסילת המינימום הקבועה בפקודה, וכי בנוסף להפעלת הפסילה המותנית בת 3 חודשים, התלויה ועומדת כנגד המערער, תוטל עליו פסילה בת 117 חודשים, כך שסה"כ ירצה 10 שנות פסילה בפועל.

11. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים לעונש ובחינת כל השיקולים הן לחומרא והן לקולא, גזר בימ"ש קמא על המערער את העונשים הבאים:

3 חודשי מאסר בפועל, וזאת במצטבר להפעלת מאסר מותנה בן 3 חודשים התלוי ועומד כנגד המערער בתיק פל"א (עכ"א) 10905-08-17 מיום 4.3.21, כך שסך הכל ירצה המערער 6 חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות החל מיום 1.5.24; 9 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים; 117 חודשי פסילה בפועל, וזאת במצטבר להפעלת פסילה מותנית בת 3 חודשים, שהוטלה על המערער במסגרת תיק פל"א (עכ"א) 10905-08-17 מיום 4.3.21, כך שסך הכל ירצה המערער 120 חודשי פסילה בפועל, בניכוי חודש פסילה מנהלית ובניכוי 10 חודשי פסילה עד תום ההליכים; 7 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים; וקנס בסך 1,500 ₪.

טענות הצדדים:

12. המערער מיקד את הערעור על חומרת העונש רק לעניין רכיב הפסילה בפועל וביקש לצמצם את תקופת הפסילה בפועל. המערער ציין כי הוא קיבל אחריות בהזדמנות הראשונה, הביע חרטה והיה בתנאים מגבילים תקופה של שנתיים, במהלכן, הוא לא הפר את האמון שבית המשפט נתן בו וכמובן לא ביצע שום עבירה.

13. לעניין הפעלת סעיף 40 לפקודה ציין המערער כי המחוקק נתן לבית המשפט את האפשרות לקצר את תקופת הפסילה של 10 שנים והפעלת שיקול דעת. המערער הפנה לפסיקה וציין כי בתי המשפט אף במקרים חמורים וקשים יותר הפעילו שיקול דעת באופן אחר וקיצרו תקופת הפסילה של 10 שנים. לטענת המערער, פסילה של 10 שנים לאדם בגיל צעיר פוגעת באופן לא מידתי בעיסוקו ובבני משפחתו וכי המדובר בעונש חמור מאוד, לא מידתי ולא מתחשב בכל נתוניו של התיק ובכל נסיבותיו האישיות של המערער.

14. מנגד ביקשה המשיבה לדחות את הערעור. המשיבה סבורה כי העונש שהוטל על המערער סביר ואף מקל בענייננו. המשיבה הפנתה לעברו התעבורתי של המערער והדגישה כי המערער ביצע את העבירות דן כשתלויים ועומדים כנגדו עונשי פסילה ומאסר מותנים שריחפו מעל ראשו ולא הרתיעו אותו ולא מנעו ממנו לעלות על ההגה כשנתון בזמן פסילה ואף בהיותו שיכור.

15. ביחס לרכיב הפסילה, ציינה המשיבה כי בימ"ש קמא השית למעשה את פסילת המינימום הקבועה

בסעיף 40 לפקודה ולכן אין מקום לטעון שעונש המינימום הוא בעצם עונש קיצוני לחומרא. לטענתה, בעניינו של המערער לא מתקיימות נסיבות מיוחדות לסטות ולקצר את תקופת הפסילה וציינה כי הטעמים אותם מנה המערער אינם עולים כדי נסיבות מיוחדות המצדיקות לקצר את תקופת הפסילה. זאת ועוד, הפנתה המשיבה להמלצת שירות המבחן וציינה כי אין טעמי שיקום בעניינו של המערער.

דין והכרעה בערעור:

16. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור, בגזר הדין של בימ"ש קמא, בחנתי את נסיבות העבירות שיוחסו למערער, את תסקיר שירות המבחן ושמעתי את טענות הצדדים אני מחליט לדחות את הערעור ולהלן נימוקיי.

17. ההלכה קובעת כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בגזר הדין של הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים בהם נפלה טעות בגזר הדין או שהעונש חורג במידה קיצונית מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים- לעניין זה ראו: ע"פ 968/20 פלוני נ' **מדינת ישראל**, פסקה 13 (22.3.2021); ע"פ 4124/21 **מדינת ישראל נ' רימוני**, פסקה 10 (1.6.2022); ע"פ 1222/22 **מדינת ישראל נ' נאצר**, פסקה 10 (23.6.2022), והמקרה דנן אינו נמנה עם אותם מקרים חריגים המצדיקים התערבות ערכאת הערעור.

18. כאמור, המערער הורשע בביצוע עבירות הנמנות על החמורות שבפקודת התעבורה, ובהן נהיגה בזמן פסילה, נהיגה בשכרות ונהיגה בקלות ראש.

19. כידוע, ביהמ"ש העליון עמד לא אחת על הצורך בהטלת ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירת נהיגה בפסילה - (רע"פ 2910/20 **מוחמד נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 (7.5.2020); רע"פ 1483/19 **ליפשיץ נ' מדינת ישראל**, פסקה 15 (6.3.2019)). זאת בפרט, כאשר הנאשם כבר הורשע בעבר בעבירת נהיגה בפסילה והוטלו עליו עונשי מאסר, אשר לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע את אותה העבירה (רע"פ 115/21 **סער לוי צוברי נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 (20.01.21)); רע"פ 5300/18 **אוסאמה סלאמה נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (12.07.18); רע"פ 861/22 **אלכסנדר בניאמינסון נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (06.02.22); רע"פ 5300/18 **סלאמה נ' מדינת ישראל**, פסקה 9 (12.8.2018); רע"פ 7072/21 **פלאח נ' מדינת ישראל**, פסקה 16 (27.10.2021); רע"פ 5697/21 **ג'מאל ג'ארחי נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 (25.08.21)). במספר הזדמנויות ביהמ"ש העליון אישר מתחם עונש הכולל בתוכו מאסר בפועל, וגם הטלת עונש מאסר בפועל לתקופה משמעותית, שיוחד בעיקר למורשעים בעלי עבר תעבורתי מכביד, וכאלה שעומד ותלוי נגדם מאסר מותנה בגין אותה העבירה - (רע"פ 5638/13 **נכפולגר נ' מדינת ישראל** (15.1.2014); רע"פ 321/14 **סלאמה נ' מדינת ישראל** (26.01.2014); רע"פ 10424/06 **לודוויה נ' מדינת ישראל** (22.2.07)).

20. במקרה דנן, מעבר לנהיגתו של המערער בזמן פסילה, בפעם השנייה, הוא ביצע כאמור גם עבירות

נוספות, לרבות עבירה של נהיגה ללא ביטוח, נהיגה בקלות דעת וכן נהיגה בשכרות בפעם השניה ושהינה עבירה חמורה כשלעצמה ואשר הוגדרה כ-"**פצצה מתקתקת' העלולה להפיל חללים בציבור המשתמש בדרכים, בקרב הנוסעים ברכב, ואף לפגוע בנוהג עצמו**", על כן, ביקש המחוקק לשלוח מסר ברור, מסר האומר כי על מי שנוהג בשכרות, לדעת שהוא יענש בחומרה בגין כך - ראו ע"פ 5456/11 - **יונתן שנוור נ' מדינת ישראל** (25.07.11). יתרה מזו, ראוי לציין כי קיימת סמיכות זמנים בין גזר הדין מיום 4.3.21, שניתן בעניינו של המערער בתיק הקודם, ואשר עסק בעבירה דומה של נהיגה בזמן פסילה ועבירות נוספות ובמסגרתו הוטלו עליו פסילה בפועל וכן מאסר ופסילה מותנים, לבין מועד ביצוע העבירות בתיק הנדון ביום 29.1.22. זאת ועוד, המערער ביצע את העבירות בתיק הנדון כשתלויים ועומדים נגדו עונשי מאסר ופסילה מותנים וכל אלה לא הרתיעו אותו מלשוב ולעלות על ההגה, כשהוא נתון בזמן פסילה ואף בהיותו שיכור. כך שיש בכל האמור כדי להחמיר במידה רבה את הסיכון מנהיגתו של המערער הן לציבור המשתמשים בדרך והן לציבור בכלל. התנהלות שכזו יש להוקיע בדרך של הטלת עונשים הולמים. נסיבות ביצוע העבירות מעידות על התנהלות חסרת רסן, על אדישות ואף זלזול בחוק ובשלומם ובביטחונם של משתמשי הדרך, ולכן "**...במעשיו ובמחדליו העיד המבקש על עצמו כי מורא החוק אינו חל עליו. רחמנות יתרה כלפיו כמוה כהתאכזרות אל הולכי רגל תמימי דרך ואל שאר המשתמשים בכביש. אין הצדקה לחשפם לסכנת נפשות וגם לא לנזקים כספיים הנובעים מן הקושי להיפרע ממי שגרם לפגיעה בתאונות דרכים כשאינו מחזיק ברישיון ואיננו מבוטח**" - רע"פ 8013/13 מסעוד נגד מדינת ישראל (18.12.13).

21. בנוסף לכל האמור, עיון בגיליון ההרשעות התעבורתי של המערער מלמד כי הוא נוהג משנת 2000 ולחובתו 18 הרשעות קודמות, הכוללות הרשעה קודמת בגין נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה, עקב פקיעת תוקף רישיון הנהיגה (הרשעה משנת 2021), נהיגה בשכרות (הרשעה משנת 2013) וכן הרשעות בעבירות נוספות, רובן מסוג ברירת משפט. כמו כן, לחובתו של המערער הרשעה המאוחרת למועד ביצוע העבירות בתיק הנדון, משנת 2023, בגין נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים (בגין עבירה משנת 2019). כל אלה מלמדים כי המערער לא הפנים את המסוכנות הגלומה בהתנהגות ובהתעלמותו מהוראות ביהמ"ש.

22. עוד יש לציין לחומרה כי שירות המבחן העריך כי קיימת רמת סיכון בינונית להישנות ביצוע עבירות תעבורה נוספות ודומות בעתיד והתרשם כי לא קיימת יעילות בהמשך מעורבותו בעניינו של המערער ועל כן נמנע מהמלצה שיקומית לגביו, והמליץ להטיל על המערער ענישה הרתעתית בדרך של עבודות שירות.

23. אשר לתקופת הפסילה בפועל, אדגיש כי ביהמ"ש קמא צדק עת הטיל על המערער את עונש החובה הקבוע בסע' 40א(א)(1) לפקודה. סעיף זה מצמצם את שיקול דעתו של בית המשפט, במטרה להרחיק מהכביש נהגים מסוכנים לתקופות ממושכות. עונש הפסילה הכבד שנקבע בו נועד לשקף את העמדה שלפיה קיים פסול מיוחד בכך שאדם לא נרתע מלהמשיך ולבצע עבירות תעבורה חמורות אף לאחר שנגזר דינו, ושבשל מועדותו נדרשת ענישה חמורה במיוחד כדי להרתיעו - (רע"פ 5062/20 **מדינת ישראל נ' עודה**, פס' 16 (27/4/2021)).

24. לעניין זה אפנה לסעיף 40א(ג)(1) לפקודה שמקנה לביהמ"ש שיקול דעת לסטות לקולא מעונש זה, בהתקיים שני תנאים מצטברים. **הראשון**, קיום נסיבות מיוחדות שיפורשו בפסה"ד; **והשני**, שביהמ"ש שוכנע כי אין בהמשך הנהיגה על ידי הנאשם משום סכנה לציבור. אף אחד מהתנאים אינו מתקיים בעניינו של המערער. הנסיבות שמנה המערער אינן "**נסיבות מיוחדות**", אלא נסיבות רגילות השבות ועולות בבתי המשפט כדבר שבשגרה. הכרה במצבו המשפחתי של נאשם, מעצרו עד תום ההליכים, הודאתו או מצב כלכלי קשה ופגיעה בפרנסה על ידו כ"נסיבות מיוחדות" מעקרת מתוכן את תכליתה של הוראת סעיף 40א הנ"ל. גם העובדה שחלפו שמונה שנים מאז שהמשיב עבר את עבירת הנהיגה בפסילה הראשונה בסדרה לא יכולה להיחשב נסיבה מיוחדת, שעה שעל פי קביעת המחוקק השיקול הרלבנטי לבחינת תחולת הסעיף הוא פרק הזמן שחלף מאז הרשעת המערער, ופרק זמן זה עומד על עשר שנים, כך במיוחד בנוגע למערער. העובדה שהוא נתפס נהג בזמן פסילה פעמיים בתוך פרק זמן של כשנתיים, מלמדת שלא היה בחלוף הזמן כדי להקהות את הצורך בהרתעתו.

25. יתרה מזו, נראה כי ביהמ"ש קמא בקביעת העונש, שקל גם את נסיבותיו האישיות של המערער, כפי שתוארו בתסקיר שירות המבחן, את הודאתו, את חסיכת זמן שיפוטי והבעת חרטה וכן את העובדה שהמערער היה נתון זמן ממושך בתנאים מגבילים בתיק זה, בתחילה מעצר מאחורי סורג ובריה, ולאחר מכן מעצר באיזוק אלקטרוני ולאחר מכן בתנאים של מעצר בית מלא. כמו כן לקח בחשבון את העובדה כי המערער נעדר עבר פלילי וכי לא ריצה בעבר עונשי מאסר בפועל גם לא בדרך של עבודות שירות ולכן מצא לא להטיל עליו מאסר מאחורי סורג ובריה והסתפק בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, לצד הפסילה בפועל לתקופה ארוכה ומשמעותית ועונשים נלווים נוספים.

סוף דבר;

26. מכל האמור, העונש כמכלול אשר הושת על המערער הינו סביר, דבר שבפני עצמו מצדיק את דחיית הערעור.

27. אשר על כן, אני דוחה את הערעור על גזר הדין.

המזכירות תמציא עותק מפסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ט"ו אייר תשפ"ד, 23 מאי 2024, בהעדר הצדדים.